

The Journal of Open, Distance and e-Learning, 28:3, 171–186, DOI: <https://doi.org/10.1080/02680513.2013.871199>

Kennedy, A. (2005). Models of Continuing Professional Development: a framework for analysis/ Journal of In-service Education, 31(2). 235–250. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/232902672_Models_of_Continuing_Professional_Development_A_framework_for_analysis

Mirriahi, N., Alonzo, D., & Fox, B. (2015). A blended learning framework for curriculum design and professional development. Research in Learning Technology, 23, 1–14. DOI: <https://doi.org/10.3402/rlt.v23.28451>

Philipsen B. (2019). A professional development process model for online and blended learning: Introducing digital capital. Contemporary Issues in Technology and Teacher Education. 19 (4), 850–867. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/337831467_A_professional_development_process_model_for_online_and_blended_learning_Introducing_digital_capital_-_Contemporary_Issues_in_Technology_and_Teacher_Education

Sharpe, R and Beetham, H (2010). Understanding students' uses of technology for learning: Towards creative appropriation. In: Rethinking learning for a digital age: How learners are shaping their own experiences, Routledge. pp. 85–99. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/295400503_Understanding_students'_uses_of_technology_for_learning_towards_creative_appropriation

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Валентина Радкевич, д. пед. н., проф.,

дійсний член (академік) НАПН України
Інституту професійної освіти НАПН України
м. Київ, Україна

Найважливішою умовою конкурентоздатності нашої держави на світовому ринку це наявність високоосвіченого й професійно компетентного потенціалу. У цьому контексті значна роль відводиться професійній освіті, метою якої є підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікацій фахівців відповідно до запитів суспільства і промислово-інноваційного розвитку економіки. З іншого боку, особливо в умовах

воєнного стану, зумовлюється необхідність розширення спільної відповідальності державних та місцевих органів влади, соціальних партнерів, бізнесу, провайдерів професійної освіти, дослідницьких та громадських організацій тощо за забезпечення якості професійної освіти, збереження її фінансування, гарантування ефективності та справедливості розподілу ресурсів тощо. Відповідно актуалізується вплив державно-приватного партнерства (ДПП) на розвиток професійної освіти шляхом збільшенні прикладів спільних дій державного та приватного секторів у вдосконаленні професійної підготовки кваліфікованих робітників, технологій управління закладами професійної освіти з урахуванням прогресивного зарубіжного досвіду.

Зокрема в країнах Європейського Союзу (ЄС) найбільш поширеними є три типи моделей ДПП: перша – зорієнтована на забезпечення якості професійної освіти і навчання; друга, ресурсорієнтована; третя – зорієнтована на розвиток взаємодії провайдерів у сфері професійної освіти і навчання з ринком праці.

Перший тип моделі ДПП найчастіше застосовується в таких країнах ЄС, як Данія, Німеччина, Нідерланди, Норвегія, Швеція для підвищення якості професійної освіти і навчання на основі її інтеграції з ринком праці. Зокрема серед соціальних партнерів, які сприяють вдосконаленню якості професійної освіти і навчання в цих країнах є Конфедерації професіоналів, Професійні комітети, Промислові Ради, Професійні спілки, Консультативні ради, Спілки працівників освіти, Національні агентства з питань освіти тощо. Співробітництво між заінтересованими сторонами ДПП спрямовується на забезпечення якості професійної освіти і навчання. При цьому державний сектор відповідає за координацію попиту і пропозицій повних і часткових кваліфікацій або мікрокваліфікацій; розроблення та оновлення стандартів і освітніх програм з урахування вимог і потреб ринку праці; особливостей інклюзивності та безперервності навчання впродовж життя. Вони також беруть участь у розробленні законодавчих ініціатив, колективних договорів підприємств у частині закріплення права працівників на професійне навчання й підвищення кваліфікації.

Друга модель ДПП у сфері професійної освіти і навчання – ресурсорієнтована, що характеризується наявністю інвестиційного клімату, достовірних баз даних, договірних відносин. Така модель ДПП зорієнтована на зростання рівня фінансування системи професійної освіти і навчання

з метою збільшення необхідних для ринку праці людських ресурсів, освітньої інфраструктури тощо. Йдеться про фінансування високотехнологічного навчального обладнання для лабораторій, розроблення та оновлення освітніх програм для підготовки кваліфікованого персоналу підприємств.

Ресурсоорієнтовані моделі ДПП найбільш розповсюджені в Бельгії та Австрії. Зокрема, розвиток ДПП у сфері професійної освіти і навчання в Австрії ґрунтується на укладанні контрактів. Це сприяє вдосконаленню кар'єрних можливостей студентів на виробництві та підтримці професійного розвитку педагогів. Професійна підготовка майбутніх фахівців на основі ДПП позитивно позначається на підвищенні рівня привабливості професійної освіти і навчання, а також на зростанні цінностей професійних кваліфікацій в суспільстві і, зокрема, серед учнівської молоді. ДПП регулюється загальним національним освітнім законодавством і реалізується на основі договору між агентствами зайнятості, інвесторами і провайдерами освітніх послуг у сфері професійної освіти і навчання.

Третя модель ДПП у сфері професійної освіти і навчання, зорієнтована на розвиток взаємодії закладів освіти із ринком праці з метою вдосконалення знань, навичок, компетентностей і професійних кваліфікацій. Прикладом успішного запровадження такої моделі ДПП є Італія, Португалія, Франція, в яких Уряд є центральним учасником збирання даних для прогнозування потреб ринку праці в кваліфікаціях. Не менш важливим учасником ДПП є регіональні торгово-промислові палати, організації роботодавців та приватні компанії. Така співпраця сприяє вдосконаленню застосування різних форм збирання та прогнозування даних, що застосовуються для задоволення потреб різних сфер економіки в інформації про професійні профілі працівників та потреби у професійних навичках. ДПП у сфері професійної освіти і навчання регулюється підзаконними актами й орієнтоване на підтримку економіки та фінансується за державні кошти і частково кошти торгово-промислових палат.

Підсумовуючи, зазначимо, що реалізація сучасних моделей ДПП у сфері професійної освіти і навчання в країнах ЄС регулюється комплексом освітніх федеральних і регіональних законів. Проекти ДПП у сфері професійної освіти і навчання фінансуються за кошти держави, приватних компаній, підприємств, різних інвестиційних фондів тощо. Їх реалізація на основі двосторонніх контрактів, угод, меморандумів сприяє розширенню інноваційного партнерства провайдерів освітніх послуг з приватними

і некомерційними суб'єктами ДПП, спрямованого на модернізацію освітньої інфраструктури, освітніх програм, засобів навчання тощо.

МІКРОКВАЛІФІКАЦІЇ (MICRO-CREDENTIALS) І РОЗВИТОК ОСВІТНІХ СИСТЕМ

Юрій Рашкевич, д. тех. н., проф.

Національне агентство кваліфікацій
м. Київ, Україна

Тетяна Семигіна, д. пол. н.

Національне агентство кваліфікацій
м. Київ, Україна

Мета дослідження полягає в тому, щоб схарактеризувати мікрокваліфікації (англ. micro-credentials) як глобальну тенденцію розвитку освітніх та професійних кваліфікацій. У роботі подано визначення терміну «мікрокваліфікація», наведено вимоги щодо їх розроблення та реалізації, сформульовані на основі вивчення закордонного досвіду, а також обговорюється потенційне місце мікрокваліфікацій у вітчизняній системі кваліфікацій.

Слід насамперед зауважити, що в останні десятиліття, з одного боку, відбувалися швидкі зміни спектра і змісту кваліфікацій на ринку праці, а з іншого – молоді люди дедалі більше демонстрували бажання якнайшвидше отримати місце праці, не витрачаючи тривалий час на навчання. Це стимулювало вибуховий попит на короткочасні освітні програми та «короткі» кваліфікації. Термін micro-credentials став популярним як в національних, так і в міжнародних системах кваліфікацій, а ринок відповідних освітніх послуг – одним з найбільш динамічних у своєму розвитку.

Характеристики та значення micro-credentials представлені в програмних документах міжнародних організацій щодо розвитку сучасних умінь та навичок (OECD, 2019). У 2022 році Європейська Комісія (ЄК) після ґрунтовного аналізу ситуації на ринку праці оприлюднила свої Рекомендації щодо ролі micro-credentials для навчання впродовж життя та підвищення здатності до працевлаштування (European Commission, 2022).